

Lausuntopyyntö 1.11.2021, VN/12462/2020

Lausunto, luonnos kansalliseksi pölyttäjästrategiaksi

Ohessa Keski-Suomen ELY-keskuksen Ympäristövastuualueen lausunto kansallisen pölyttäjästrategian luonnoksesta. Kommentit on esitetty lähinnä niihin strategiassa esitettyihin toimenpiteisiin, jotka koskevat ELY-keskuksen ympäristövastuualueen toimintaa ja joihin ELY-keskus on merkitty vastuunjakotaulukossa osallistuvaksi tahoksi.

1. a Lisätään uhanalaisten pölyttäjien elinympäristöjen hoidon ja kunnostamisen pinta-alaa sekä valtion- että yksityismailla.

Strategiassa esitetään toimenpidettä toteutettavan Helmi- ja METSO-ohjelman toimenpiteillä paahdealueilla ja muissa metsäympäristöissä. Keski-Suomen ELY-keskus toivoo asiaan liittyen tarkempaa ohjausta ja koulutusta, jotta toivottuun tavoitteeseen päästään, varsinkin jos toimenpiteinä toivotaan spesifimpiä hoitotoimia kuin perinteistä lehtojen- ja paahdeympäristöjen hoitoa, jota nyt jo toteutetaan Helmi-ohjelmassa.

1. b Täydennetään ja kehitetään suojelualueverkostoa turvaamaan paremmin uhanalaisten ja taantuvien pölyttäjien tarpeita huomioiden EU-tason tavoitteet suojelupinta-alan nostamiseksi

ELY-keskuksille ei ole merkitty osallistumista tähän toimenpiteeseen strategian liitteen 3 vastuunjakotaulukossa. METSO-ohjelman kohdevalinnassa voidaan kuitenkin osaltaan tähän tavoitteeseen vaikuttaa ELY-keskuksissa, varsinkin jos METSO-ohjelmaa suunnataan pölyttäjien kannalta tärkeisiin elinympäristöihin myös yksityismailla.

1. d Käytetään siirtoistutusta uhanalaisten pölyttäjien suojelukeinona, jos korkeassa häviämisvaarassa olevan lajin elinympäristön hoitotoimet eivät tuota tulosta ja edellytykset siirron onnistumiselle ovat olemassa

ELY-keskusten osallisuutta toimenpiteeseen ei ole avattu tarkemmin vastuutaulukossa, joten osallistumisen laatu tulisi avata tarkemmin.

2. b: Lisätään pölyttäjien pesimispaikkoina tärkeiden paljaiden kivennäismaalaikkujen sekä lahopuiden määrää eri elinympäristöissä

Toimenpide kohdistuu etenkin maatalousalueisiin lähiympäristöineen ja erilaisiin väyläalueisiin ja sisältää metsänhoito- ja tien- ja radanpidon

26.11.2021

ympäristöohjeiden päivittämisen. Näiden ohjeiden osalta vastuu pitäisi strategiassa osoittaa suoraan Metsäkeskukselle ja Väylävirastolle.

2. d Vähennetään pölyttäjille haitallisten painetekijöiden vaikutuksia

Vieraslajien osalta kaivattaisiin täsmennyksiä strategiaan, jossa toisaalta tässä samassa kohdassa puhutaan kasvinsuojeluaineista ja toisaalta vieraslajien torjunnasta, jota tiettyjen lajien osalta tehdään nykyisin lähinnä vain myrkyttämällä. Vastuu on osoitettu myös kunnille, Metsähallitukselle, väylien ylläpitäjille ja maataloustuottajille, mutta sen pitäisi olla vieraslajien osalta myös metsänomistajilla, sillä vieraslajilainsäädännön mukaan vastuu vieraslajien poistamisesta kuuluu jokaiselle maanomistajalle, jonka alueella niitä kasvaa. Vieraslajien hallintasuunnitelma ja pölyttäjästrategia tulisi saada synkroniaan vieraslajien torjunnan osalta.

4. f Kartoitetaan pölyttäjille merkittävien elinympäristöjen esiintymistä

Toimenpiteessä kartoitetaan runsaslajisten tai taantuneita pölyttäjiä sisältävien elinympäristöjen esiintymiä, jotta esimerkiksi väyläalueilla tehtäviä hoito- ja kunnostustoimia voidaan kohdentaa mahdollisimman vaikuttavasti. Toimenpide vaatii koulutusta ja resurssointia, sillä ELY-keskuksissa ei ole kattavaa hyönteistieteellistä osaamista millään vastuualueella käytävissä tämäntyppisiin kartoituksiin.

5. b: Vahvistetaan lasten ja nuorten tietämystä pölyttäjistä sekä mahdollisuuksia osallistua niiden suojeluun.

ELY-keskuksille eikä ympäristöministeriölle ole merkitty tähän vastuutaulukossa roolia, mutta vuosittaisissa ympäristökasvatusavustuksissa, jotka käsitellään Keski-Suomen ELY-keskuksessa, voitaisiin hakukriteereissä painottaa tätä teemaa ja näin ollen ELY-keskuksista ainakin Keski-Suomen ELY-keskus voisi tähän toimenpiteeseen osallistua.

5. d Kehitetään eri viranomaistahojen välistä yhteistyötä ja vahvistetaan sen koordinaatiota

Osallistuminen koordinaatiorahankkeeseen ja toimeenpano-ohjelman luomiseen joltain osin on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan mahdollista resurssien puitteissa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt biologi Elina Lehtinen ja ratkaissut johtaja Kari Lehtinen.

Tämä asiakirja KEHA/6033/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/6033/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lehtinen Elina 26.11.2021 15:14

Ratkaisija Lehtinen Kari 26.11.2021 15:14